

سیاست زبانی و آموزش چندزبانگی در بلژیک

دکتر محسن رانی: در طول هفتاد سال گذشته، فرزندان نزدیک به نیمی از جمعیت کشور را مجبور کرده ایم که از سال اول دستان زبان فارسی بیاموزند و به زبان فارسی آموزش بینند

صفحه ۵

▪ شنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۰ ▪ ۶ جمادی الاولی ۱۴۳۸ ▪ ۴ فوریه ۲۰۱۷ ▪ سال دوم ▪ شماره ۱۶ ▪ ۸ صفحه ▪ قیمت ۱۰۰۰ تومان ▪

کوبله‌نامه

کوبله‌رکیبیه؟ رانی چوناچونه؟ چندنه تازار
هد چنیزت؟ چندنه سوکایتنی پی کراوه؟
بوجی مروقیک ده بیته کوبله‌ر؟

صفحه ۶

آزادی عقیده و بیان از نظر جان استوارت میل

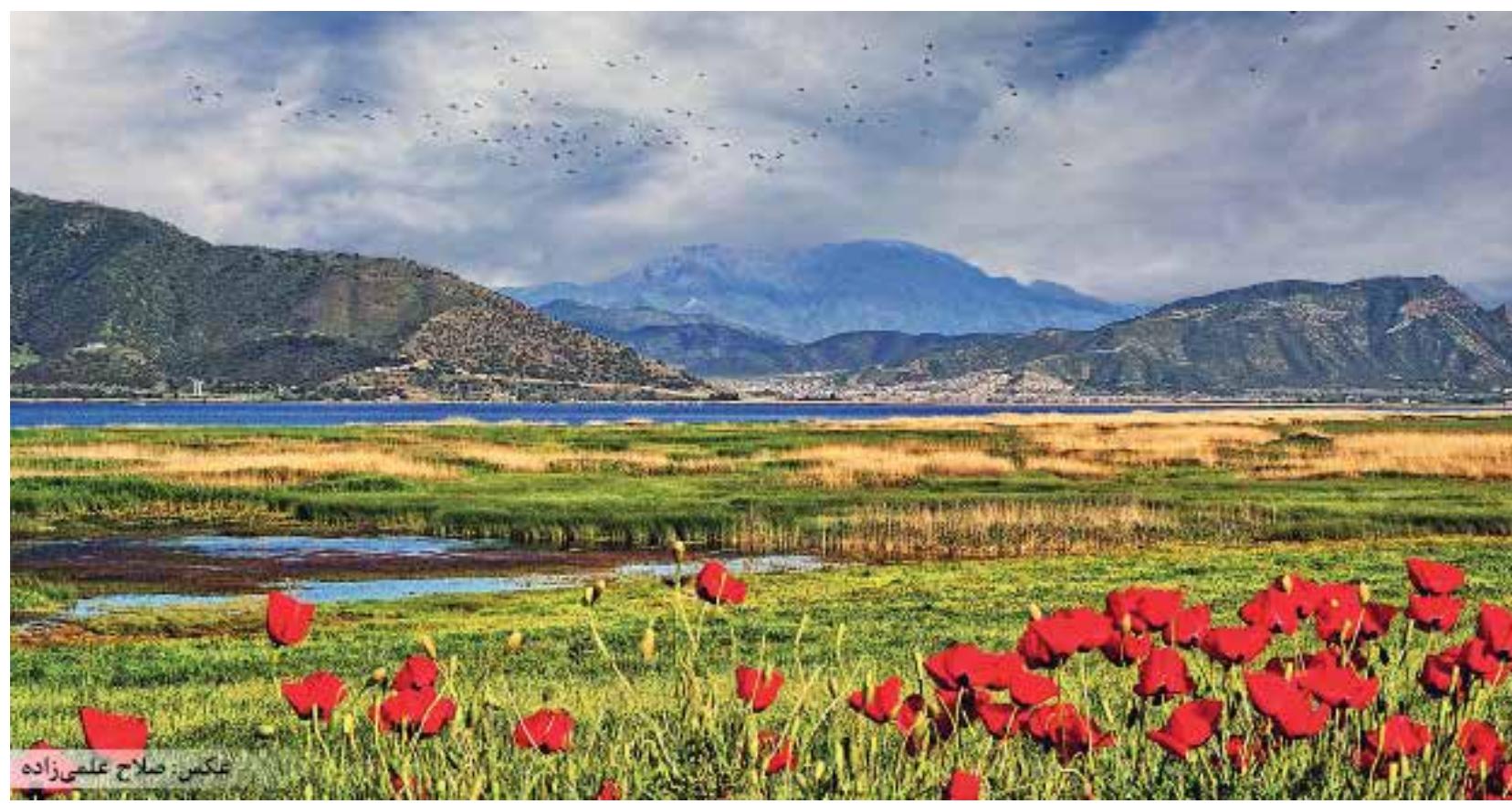
اگر بیشتر مردم جهان از یک عقیده پیروی کنند، به همان اندازه حق ندارند که صاحبان عقیده مخالفان را خاموش کنند.

صفحه ۶

یه مامه- یه کیهه ماموستایانی ئایینی رهیوان و هه و رامان

سالانه کیهه ناوچه‌ی خوشه‌لاتی ناوارست له قارانگی توندان‌لوزی و بیری توئندروی و کرده‌وام رووشندردا که کولنی میدیان‌کان به‌ردوان پیشاندۀ سیمایه‌کی زبر و خونینه‌ل روویه‌رکی که‌فرانوی تهم ناوچه‌هه‌ستیاره‌جیهان.

صفحه ۶

عکس: صلاح علیزاده

احداث واحدی به شدت آلایده در مکانی با فاصله اندک از تالاب زربیار و در حوضه آبریز آن بر روی زمین های کشاورزی و منطقه شکار ممنوع دشت بیلو که دارای ذخایر آب زیرزمینی و تنوع زیستی غنی است، بدون شک تبعات منفی و شدیدی همچون نابودی تالاب زربیار، نابودی کشاورزی و دامداری منطقه، افزایش فقر و مهاجرت، کاهش سطح آب زیرزمینی و اسیب به جنگل و تهدید سلامت جامعه راهه خواهد داشت.

در همین راستا، وکیل هکتار از زمین های کشاورزی و تجاوزاً ماشین آلات سنگین به زمین هایی که اکنون در آن کشاورزی صورت می‌گیرد با نام احداث مبنی پالایشگاه بدون اعلام رسی

نتیجه ارزیابی زبست محیطی از سوی سازمان حفاظت محیط زیست، هیچ‌گونه توجیهی نمی‌تواند داشته باشد و مکان یابی اشتباه و اصرار بر توجیه آن اشتباهی بزرگ تر است.

بارهیتان و پرسی ژینگه‌پاریزی

تا نئیستا هیچ کتبیک لمسه‌ر
ژینگه‌پاریزی بتو خوبیندگاکان چاپ
نه کراوه و نه گهه‌پیش چاپ کرایت
نه خراوه‌ته به پرسه‌ی خوبیندن

صفحه ۳

تیراندازی به سوی کولبران؛ قانونی یا غیرقانونی؟

تصویر قانونگزار به استفاده مأمورین از سلاح رانی توان به معنای تیراندازی تعییر کرد و مأمورین مسلح در کلیه موارد مندرج در قانون در صورتی مجازند از سلاح استفاده نمایند که چاره‌ای جز به کارگیری سلاح نداشته باشدند

صفحه ۴

تأثیر طبیعت بر روان ورفتار انسان‌ها

محیط‌های نامساعد طبیعی، آدم را جسمور می‌کند و اکثر مردم این مناطق انسان‌هایی عمل گرا هستند و واکنش آن‌ها نسبت به محیط‌زیست جسمورانه و رقابت جویانه است

صفحه ۴

▪ سخن چیا ▪

▪ زربیار دوستی مردم و مسئولین!

امروزه اهمیت، نقش جایگاه سازمان‌های مردم‌نهاد برهمگان آشکارشده و مشاکت محلی در جامعه اساسی یکی از هم‌های اساسی پیش‌بندی توسعه پایدار است و سازمان ملل متعدد بازاز جی اوها، به عنوان نقش و ناطران و بازوان توامند در دولت‌ها دارد می‌کند و پیش از این نقش و جایگاه این سازمان‌های داریزبیش پردازه توسعه هزارچار می‌نمهد.

ایران به عنوان یک از تخریب گران محیط‌زیست در جهان بدو شک ایران به عنوان بخشی از اقدامات یک سازمان مردم نهاد در مستثنانی پاک و اهانت و خوبی را ایجاد می‌کند و این نقش در جهان قرارداده. عنوان مثال: اولین کشور در جهان است که بیش از ۸۰٪ خایرآبی خود را مصرف نموده است.

رتبه اول جهان در فرونشست زمین را دارد. درس سال گذشته یکی از جنگل‌های خود را درست داده است.

اخیراً شک شدن دریاچه زربیار و موضعی شد. اخیراً پیدامد شد و در سیاری از شخص‌های محیط‌زیستی در رتبه آخر جدول در همه این موارد اعمال انسانی رتبه اول را دارای می‌نمایند. این رتبه هایشترینویسیم امشنی هفتادم کاغذشود.

اگرچه عمران جی اوها، بدین شکل کنونی در ایران پس از این رتبه هایشترینویسیم دهنمی‌رسد: اما بازیعی رقم همه مسائل و مکلات برسراهشان تا حدود تواسیه‌های بده است. این رتبه ایجاد نمایند.

پیش از خدمات "اجمن سبزچیا" به زربیار در این بین، سازمان مردم‌نهاد "اجمن سبزچیا" به زربیان که به زمین از اتفاقات و بحث هایی که پیرامون خود این ستد، نحوه و چگونگی اجرای صرف همینه توسط اجرائیکنگان این هست. نسخه پیجیدن برای شهرستان مرویان با نام توسعه ادعای اشتغال و رفع محرومیت برای این احداث مبنی پالایشگاه از سوی افرادی در این ستد به مانند اتفاقی در خوزستان که دهه ایلار زربیار و سرتدار دارد به خطاب فعالیت‌های نفتی، بالایشگاهی و رود گستردۀ فاضلاب‌ها، خشک و آلوده شده و اکنون به بحرانی برای خوزستان و ایران تبدیل شده است.

ادهای اشتغال و رفع محرومیت برای احداث مبنی پالایشگاه، به لطفه شاده از این اتفاقات در این بین، بود اب شرب، نابودی زمین های کشاورزی، زیرگرد، بیکاری

در این بین، اکثر قربی به اتفاق انجی اوهازیست محیط‌کش، مردم و عدای از این اتفاقات است. یکی از اقدامات اساسی خود را برپا تا این رتبه در شهرستان مرویان متمکن نموده است.

از جمله این اقدامات: تشکیه ایستگاهی تحت عنوان "تازین" برای بررسی مسائل و مشکلات و راهه‌های مردم‌نهاد زربیار.

- اجرای طرح اموزش مسائل زیست محیطی به روسهای ایجاد روابط جیاوه از روایه‌های تالاب، خارج نمودن هزارتن زباله و فضولات جیاوه از روایه زربیار.

- احداث سازه‌های بتنی جایگاه دفع فضولات جیاوه بر روی رودخانه ده ره

- تغییر اهالی روستا، پاکسازی روسهای جایه تالاب باکمک روسهایان.

- پیش و توزیع هد هزار تراکت موادی، سی دی، بوسه، پوسته، ماهنامه چادر را به این اتفاقات در روزهای ایجاد برپا می‌نمایند.

- حضور چندین باره اموزش در روابط ایجاد برپا شکار و نشست جمهور به جمهور با شکارچیان و قانع نمودن این ها برای تک شکار گذشت و اکنون از استونهای اصلی احمد سرچیا در این مبارزه با

شکار و مسائل اموشی درین مردمی باشند.

- تشكیل تیم پردنگری "زربیار" احمد سرچیا برای ثبت و رصد زربیان تالاب که اکنون در ایران صاحب منصب و جایگاه بوده و حرفه‌های گفتن دارد.

من غور به تم

کتیبه شعری "من غور به تم" له نوویسینی نارام فه تحری هاته نیو کتیبه‌خانه کور دیمه وه

ناوه‌ندی بلا و کردنه و هه نه م کتیبه:
کتیبه‌فرزشیه کانی بارتگای سنه

فرزندان خلف

به بهانه انتشار ویدیوهای خانوادگی

■ مختار زارعی
خانوادگی را به داخل کوچه می برد.
دکتر شریعتی

خانواده، نهادی نسبتاً مقدس است با بهتر است بگویم شبه مقدس. در به کار بردن این عبارت تعمید دارم و البته دلیل هم.

امروزه هر آنچه را تنوون به نقد کشید،

المقدس گویند. به عبارتی تقدس نوعی

صونیت از نقد است. نقد، فرضی است برای بررسی امور و سواکردن درست از

نادرست اما وقتی شما به درستی امریا

گزاره ای اینما شاشه باشید دیگر نقد و

بررسی این را برخواهی تایید چون نقد را

فقط در مسائل مشکوک و غیرقطعی راه

هست و نه در مسائل یقینی و ایمانی.

خانواده از یک حیث مقدس است

چون حريم است و مزهایش نگهبان

خصوصی ترین امور. از منازعات خانوادگی

گرفته تا لذت های اتفاق خواب. شاید بهتر

است بگوییم مزهای آن مقدس است و نه

خود آن یا همان عبارت دکتر شریعتی که

به درستی مزهای آن را تعریف کرداند و

بررسی این را مزهای ای باهش در

آن را روانی دانند.

اما زیک حیث هم مقدس نیست. آنچا

که بنیادی ترین حقوق انسانی پایمال

می شود. مثلاً اگر مردی بخواهد به نش

ازار برساند، آیا می توان حريم خانواده

را مقدس دانست و از دخالت ممانعت

نمود؟

هر انسانی برای خودش حریمی را تعریف

کرده است. این حريم مزهایی دارد

که "خانواده راز" چوچه " جدا می کند.

خانواده، اسم رمز حوزه خصوصی است

که هچکیکس را خود به آن نیست جز

اهمش اما کوچه حق همگانی است یا

همان حوزه عمومی.

امروزه به لطف بی اطافت تکنولوژی

و موبایل، امکان انتشار و به اشتراک

گذاشتن خصوصی ترین روابط خانوادگی

در حوزه عمومی به یک عرف اخلاقی

بدل شده است. اگرچه بعضی ها صرفاً

قصد ضبط و حفظ لحظه های خوش

زندگی شان را داند اما هر اتفاقی ممکن

است از شیوه خصوصی آنها را به یک

نمایشگاهی تبدیل کند اما اچه

خانواده ای انسان هایی که عالمانه و

آگاهانه خصوصی ترین روابط خود را فاش

می کند.

شرم که از ویزگی های ضروری زندگی

شرافمندانه است به شدت ترک خوده

است. شرم مقدس نیست اما حرمت

دارد. گذازید شمارا ابله و کوشن بدانند

اما همچو وقت پرده های شرم را پا به نکید

که بعد از آن هیچ چیزی برای از دست

دادن ندارید. شرم آخرین مزهای زندگی

شرافمندانه است. مواظب باشم.

کوچاری که له ده رنجامی پرتوسیه یه کی دیمکارسیدا هله لیزبردر او، به لکو و بیتر له دیکتاتوریکی سه دمه نیوی که له یو زاوایی گویی زهی چون سانیکه به رجاو یه کهون، ده چوچه.

هیشتا نیوی کاتانزیمیر له گواسته هی ده سه لات تینه په ریسوو، که ده سه نی ده برویه بدری مالیه ری کوشکی سه بی هه ندی گور انکاریان له مال پیله ردا نه جام دا. له یه کهون هنگا ودا بری لایه ریان یه کس سه سر پیوه تهه که بربینن له دهان؛

هه مه و سه و لایه رنه پهوندی به گرم بوونی زهی گاره گولخانه بیه کانه و بو، و آته که و گرفته زینگه بیانه که پیشتر له ده واری که بکیر کی که تبلوار ده کانی ته میریکا و لاتانی تر

ترامپ کالنه بیه شهاره که که ایمانی شایانی که کوپونه و هی پاریس که تایله تی دو خی زینگه که زهی بیو، ٹه مریکا یه که له ولا تانه بیو که پیچه وانه هی پیووندی به گرم

دانرا توچه جاو کردنی که نه که ده ریزه ایه که متر پیس کردنی زینگه.

هه مه و سه و لایه ریان یه هس ره مافی زنان و گرفته کانی زنانی ٹه مریکا و لاتانی تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانه و هه، که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر تراپیش و هه کو و هه ده سایه تیانه هی له سه رهه و باس کراوه نه که همه هی ده ریزه ایه که بیه که ده ریزه ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه

دانرا توچه جاو که همه هی ده ریزه ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

هه مه و سه و لایه ریان یه پیچه وانه هی پیووندی به که مینه جنسیه کانی که

له بازکششی کاندیدا کاندا باس کراوه،

له ده کل نه و هه که مینه جنسیه کانه و هه،

که له چون خولی رایردووی هله لیزبرد ایه که بازه و شایانی موسیلینی و زور دیکتاتوری تر باس کراوه.

احداث پالائیشگاہ یعنی مرگ زریبار

ادامه از صفحه اول

مروی بر تالاب زیبار
تالاب زیبار در کوهستان، میان جنگل های بلوط زاگرس با قرار گرفتن در مسیر دو کریدور اصلی مهاجرت پرنده های کوه زمین (مسیر پروازی آفریقایی - اوراسیایی و آسیای مرکزی) اهمیت بالایی در پشتیبانی نظام طبیعی مهاجرت پرنده های دارد. طبق آخرین بررسی های انجام گرفته توسط تیم پرنده نگری انجمن سبز چا تاکنون بیش از ۲۵ گونه پرنده بومی و مهاجر برای پناهگاه حیات وحش تالاب زیبار ثبت گردیده است. زیبار در غرب شهر مریوان یکی از زیستگاه های طبیعی و نمونه ایران است که با مصوبه سازمان حفاظت محیط زیست کل کشور در سال ۸۸ به عنوان پناهگاه حیات وحش معرفی شد و هرگونه تغییر کاربری و ساخت و ساز در حرمیم آن منوع شد. جلوه های دیداری از فعالیت های زیستی جانوران و حشی همچون پرنده نگری، منظره های زیبایی از آب و پوشش نی زاری، مناظر زیبا و بدیع در جنگل های نیمه انسو، ماهیگیری و قایقرانی، یخ ذکری عرصه تالاب در زمستان های سرد، وجود جزیره های متحرک، روزتاهای اطراف تالاب و جوامع محلی مهمان نوازو خون گرمش رامی توان به عنوان ویژگی های این تالاب نام برد.

علی رغم ارزش های اقتصادی، فرهنگی، گردشگری و بوم شناختی تالاب زیبار، متأسفانه در حال حاضر مشکلات متعددی این تالاب منحصر به فرد راهه دید می کند. سدسازی در خروجی تالاب، ایجاد بند انحرافی به داخل زیبار، ورود حجم بالای رسوبات و فاضلاب شهری و روستاپی، تعییر کاربری اراضی به وسیله ساخت و سازهای سازمان های دولتی در سایه نقض قوانین و عدم نظارت و سیاری مشکلات دیگر که ناشی از دید صرفه برداری بوده و هنوز ادامه دارد، نتوانسته تالاب زیبار به عنوان بخشی از وجود و هویت این دیار را از بین ببرد اما عده ای بدون توجه به ملاحظات زیست محیطی با احداث مینی پالایشگاه کوچک در فکر شلیک تیر خلاص بر پیکره زیبار هستند.

بهره بردارانی که خواهان تصاحب مناطق

میزان نفتای رودی بیست هزار بشکه در روز به صورت زمینی و با تانکر خواهد بود. خوارک اصلی پالایشگاه، نفتای تولیدی حوزه نفتی عراق خواهد بود ولی با توجه به شرایط می‌باشد امکان استفاده از میانهات گازی عسلوبیه و یا تلفیق هردو خوارک در طراحی فاز اول لحاظ گردد.

ماشین آلات و تجهیزات خط تولید توسط شرکت ماشین سازی اراک تأمین و یا ساخته خواهد شد و کارهای اجرایی سیویل، ساختمان، تأسیسات و نصب نیز توسط ماشین سازی اراک و یا پیمانکار ایرانی با نظارت عالیه شرکت ماشین سازی انجمام خواهد داد.

آلوگی هواعمدتاً از پالایشگاه به سمت شهر مریوان قرار می‌گیرد

دریاچه زیبار با جریان آب زیرزمینی آبخوان، ارتباط تنگاتنگ هیدرولیکی دارد و متوسط تراز آب آبخوان دشت مریوان و سطح آب دریاچه طی یک دوره پنج ساله نشان از همبستگی بین تراز آب دریاچه و سطح آب زیرزمینی اطراف دریاچه دارد و نمایانگر ارتباط تنگاتنگ هیدرولیکی و همبستگی معنی داری بین دریاچه و دشت می‌باشد.

محدوده مطالعاتی از نظر شدت زمین لرزه در پنهانه برخداد بسیار بالا قرارگرفته است و نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آمارهای باد در ایستگاه مریوان در مقیاس سالانه نشان می‌دهد جهت باد غالب در ایستگاه مریوان عمدتاً جنوبی می‌باشد، یعنی آلوگی هوا عمدتاً از پالایشگاه به سمت شهر مریوان و هر آنچه در محدوده اکولوژیکی با مساحت بیست و هشت هزار هکتار قرار می‌گیرد.

میزان مصرف آب در این مجموعه به مقدار پانصد و شصت هزار مترمکعب در سال برابرد شده و از طریق حفر چاه آب تأمین می‌گردد. با توجه به بالا بودن سطح آب زیرزمینی در محدوده مطالعاتی، احتمال نشت سیاب حاصل از پالایشگاه پیش‌بینی شده است.

بهره‌برداری از منبع آبی در محدوده مطالعاتی اثرات ناسازگار خود را به همراه خواهد داشت که از آن جمله می‌توان به کاهش میزان ذخایر آب زیرزمینی، افت احتمالی کیفیت آب، تهدید ادامه حیات موجودات و ابسته به ویژه در موقع کم آبی اشاره کرد.

با اقدامات کنترلی و آخرين تکنولوژي روز دنيا (فرانسه و آمريكا و...) بدون تهدیدي برای محيط زیست و منابع آبی و منابع اراتزني مردم ساخته می شود؟!

هرگونه اسيب رساندن به زریبار، حساسیت های مردمی را به دنبال خواهد داشت

زریبار این تالاب زیبا که به دریاچه افسانه ها هم مشهور است، به واسطه ارتباط تنگاتنگ آن با حیات و معیشت مردم منطقه و گره خوردن آن با اسکان و زندگی مردم این دیار، دارای تقدس است و قرن هاست به بخشی از هویت مردم مریوان و روستاهای اطراف تبدیل شده است و هرگونه اسيب به آن هم حساسیت های مردمی را به دنبال خواهد داشت؛ بنابراین لازم است ابعاد زیبایی شناسانه، هویتی و فرهنگی، زیست بومی، اقتصادی و اکوتوریستی، آن در چارچوب یک مدیریت جامع و یکپارچه نگریسته شود که در آن قطعاً نقش فعالی برای مردم منطقه، ذی-نفعان و سازمان-های مردم نهاد در نظر گرفته شود.

یکی از دلایل اصلی که منجر به از میان رفتن بخشی از کارکردهای تالاب می شود، ریشه در مدیریت دولت در زمینه حفاظت از تالاب ها دارد و از این روابط شیوه مدیریتی باید تغییر کند. نگاه توسعه محور که در آن همه چیز باید در خدمت انسان باشد تغییر کند و با به رسمیت شناختن نقش مردم به سوی توسعه پایدار گام ببردريم.

حفاظت از محیط زیست فقط کاریک تشکل یا یک سازمان، نگاه همه سازمان ها و وزارت خانه ها باید نگاهی محیط زیستی داشته باشند. همه باید توجه باشند که چرا ضروری است از منابع آبی و تالاب ها به صورت پایدار بهره مند شوند و همگام با محیط زیست عمل کنند.

سازمان های مردم نهاد می توانند بهترین پیام رسانان و حافظان باشند تا زنگ خطر نابودی تالاب ها را به صدا درآورند و به گوش همگان برسانند. در این راستا النجمن سبز چیز مریوان به مناسبت روز جهانی تالاب ها در سال ۹۳ در برنامه ای بنام روزیکم بوزریبار» توانست بیش ازده هزار فراز مردم و مسئولین شهرستان و استان کردستان را به خوبی با حساسیت ها و تهدیدات تالاب زریبار آگاه سازد و می تواند برنامه های مشابه برای آگاه سازی جوامع محلی نسبت به تهدیدی همچون پالایشگاه در منطقه شکار منوع بیلوجام دهد.

در مرحله بهره برداری ایجاد پیماندهای ناشی از فعالیت های پرسنلی، کاتالیست ها، راندات جامد، لجن های خشک شده حاصل از تصفیه خانه پساب و راندات روغنی گفت حوضچه های تصفیه پساب و واحد چری گیر می باشد که می توانند بالا لوهد کردن خاک، آب، هوا و آثار جانی ناشی اثرات ثانویه (از آن، خسارات گوناگونی را بر جای گذارند. همچنین افت احتمالی کیفیت آب بند انحرافی قزلچه سو و در طولانی مدت افت کیفیت دریاچه زریبار در گزارش ارزیابی اثرات زیست محیطی تو سط مهندسین مشاور اشاره شده است.

پالایشگاه زریبار و وضعیت دردناک

پالایشگاه ها و پتروشیمی های کشور اگر براین ارزیابی نگاهی تیزبینانه داشته باشیم موارد خیلی بیشتری از این دست وجود دارد مثلاً یکی از دلایل رد گزینه اختحابی برای ساخت مینی پالایشگاه در اطراف رostتای جشنی آباد وجود منطقه شکار منوع است در حالی که در گفتگویی که با محیط زیست مریوان صورت گرفت، تأکید کردند که هیچ منطقه شکار منوعی در اطراف رostتای جشنی آباد وجود ندارد. مورد دیگر می تواند فاجعه امیز باشد تا پریزدیری تالاب زریبار از بند انحرافی قزلچه سود اثر انتقال الودگی و پساب پالایشگاه به داخل بند انحرافی است که خیلی مختصر در این گزارش وارد شده است. این موارد فاجعه امیز ترها بخش های کوچکی از این گزارش است با این اوصاف برطبق مطالعات مشاوران و نتایج کلی ارزیابی انجام شده، احداث و بهره برداری از پالایشگاه کوچک مریوان را مثبت می داند. در پایان این ارزیابی آمده است به کارگری تکنولوژی روز در واحد های پالایشگاه مریوان و بیزار کنترلی آلا بینده ها همراه با رعایت ملاحظات محیط زیستی ضروری می باشد و شدت و دامنه این آثار با به کارگری اقدامات کنترلی مناسب کشیده است.

چرا پالایشگاه تهران پایتخت کشور یا شهر اصفهان با وضعیت الودگی و حساسیت هایی که در این شهرها هست از این تکنولوژی بی بهره هستند؟ با توجه به تجربه سایر صنایع مشابه در کشور، برای شهر مرزی و محروم مریوان با واصافی که خود طراحان و مجریان در مورد تهدیدات این پالایشگاه در ارزیابی اثرات دکر کرده اند، آیا این پالایشگاه

لپه ره يه ک له میز ووی شاخه وانی

پی ده نیته سدر به رزترین شوپینگ گوی زه وی هیلا ری ده لی: هه ستم به ناسو ووده کرد هناسنایه کی تازه بونیو ده ماره کانی له شم کوشه گهر، جاریکی دی له و به رزایه جنپی نامینی هه لی کهنم.

هانیبال له ۱۵ روزدای تالپ ده به زینی
فه مانده پیشنهادی له شکری کارتاز
له شهرو پیکدادان له گهمل له شکری
رۆم ده گاته کیوه کانی "تالپ". به دیتنی
کیوه سامناکه کانی تالپ له شکری که
ده حله پسین. هانیبال روو ده کات
له شکری که دی و به سیله نیکایه که ده روانیت
تالپ. ده لئی له راستیدا کیوه کانی تالپ زو
به زه و سره که شن، به لام له هیچ کوئی سه ر ل
ئاسمن نادهن و هەلکشان بۆئیمه چه توون
نییه، بۆ نابی به سه ریاندا و سه سر کوین؟
مرۆف له داوینی کیوه کانی تالپ ده ژین
زاوزی ده کهن، کیلگە و کشتوكالیان
ھەیه، کۆرپە کان چاوبان به دنیای بىگەرد
دەپشکوئی. ئەگەر مرۆف تەک و تەنیا له تالپ د
بتوانن بژین، بۆ له شکری ئیمه نه تواني ل
تالپ و سه سر که کوئی و بگانه ئەو بەر؟
کاتیک هانیبال ده گاته داوینی تالپ، مانگی
ئۆکتۆبر (خەزەلوور) ای ۲۱۲ ی پیش زایین
بیوو. به فر کویستانه کانی داپوشیبوو. وەری
کەوتتی قشۇونى سەدھەزار سەپار بازى پیاوه
دووسەد ھەزار سواره له گەل گروپوپیکى زۆر ل
فیلسواره کان بۇرا گوارتىنى كەلوبەلی پیویست
تاقة تپروو کيئىن، بەلام به دەست و پەنجھە
بەھېزى مرۆف ئەۋەرکە گەورەر پاپەر تىندرى
مېئرۋو باسى ده کات، ئېراوه و تووانىي هانیبال
و راپەرەندى ئەركە کان ۱۵ رۆز دە خايەنیت
ھەتا به سه ر کیوه کانی تالپ دا تېپەر دەنین
کاتیک دە گەنە پىدەشته کانی "بیتلالیا"
هانیبال دەنی ئەست بە ئازادى دە کەم، و
ئەزانم نە تەنیا دیوار و لمپەرە کانی ولاٽى
سیبەری
ھیمالیا
ئینزینىگ
ایە كە
وانە كانى
بـ. ان بـ
بـ. بىئاكام

سنه لام تیسماعیل سورخ ■

شاخ هیمای خوارگری و کوئله‌دانه. شاخ وانی؛ چاونه‌ترسی، خوشبویستی و یه کدلیه. له گهله هر هنگاوک له کویستانه کان هیزبکی شاراوه که پیوندیه کی سه رسوه‌هینه‌ری له گهله شانازی و زالبووندا هه بیه، ئیمه بولای خوی راهه کیشی. له گهله هر سه رکه‌وتن دابزیتینک، ئازایه‌تی و سه رفه‌رازی شاخ زیاتر له ناخمان دهدروشیتنه‌وه، به جویک که گواهه له گهله شاخ بوینه‌ته به ک.

کیف، میزوه‌وه، جوگرافیا، ژینگیه، کیف، وه ک بورجی بلیندی زهی، کانگای ئاوه. میرزوی شاخه‌وانی، ئهمه گداری هه لسوکه‌وه توی بیوچانی مروقی به جه‌رگه، که به دلینکی والا نه حجه‌جاما و هستی داهینه‌نه خوی، بوله برهه‌ره کانی له گهله کوسپه کانی رینگای نادیار و سروشته شاراوه ووری ده کلوی. ئازار، برسیه‌تی، بینخه‌وه، ترس و خوف هیچ کام له نهوانه نابنه به رهه‌ست و لمپه‌ری ئامانجه کانیان. ئهوره‌که که متر که‌سینک ههیه بهه رابردوه پر له ژانه دهست بداته وه‌ها کاریک!

فاتحانی کیف و لوتكه به رزه کان، ئایا بوله نادرکردن وه‌ها کاریک راده‌په‌رین، یا بوله ناسین و ناساندی سروشته ئازاد، یا بوله ره‌واندنی دله‌راوه‌که هه کی دهرون؟

مرؤف هر له سه‌ره‌تای ژانه‌وه بوله ناسینی زورتری خوی و سروشته سه‌ره‌که‌ش، میزوه‌وه کی ئه فسووناوی دهست پیده کات. هه دست به داهینان، نوزینه‌وه، سه‌ره‌ره پرمه‌ترسیه کان. هنگاوانتون بوله شاخه دهست پی رانه گیشتووه سه‌ره‌که‌ش کان دهنه‌وه ره‌چنه‌به ک بوله سوگه‌ره بونی ژیان و ناسینی دونیای شاراوه و هه دست به ژیانی ئازاد.

مرؤف به تیروانین و هه لسوکه‌وقی خوی ره‌چنه‌به ک بوله زانیاری و ئه زموون ده کاته‌وه. به سه‌ره‌هاتی کیو، چیزه‌کی له خوب‌دووبی شاخه‌وانه کانه، به تایلهت بوله دیارده نادیاره کان.

تهرمی مالوری له به رزایی ۸۲۴۰
میتری ئیقیریست
کاتیک پرسیار له شاخه‌وان مالوری (George Malory) ده کمن که ئه و هه موسوونج و ئازاره‌کی بوله چونه سه ره ئیقیریست دهیکیشی دیارده‌یه کی نامویه. مالوری چاونه‌ترس و بوله له ولاما دهی: له ئینگلیس‌هود دهی

سالی ۳۲۸ کوچی مانگی، ئەسکەندەری گەوره و لهشکرە کەی له کۆی شەر و پیتکدادان ده گەنە بختىرا bectria و كىيە كانى پامير ئۆزبەكستانى ئەلەمۈوت، كە پىيگەدى دوزمن هەلدىرىتكى ھەلەمۈوت، كە پىيگەدى دوزمن و دەسەلەتىيەتى؛ لېزېتكى ھەزار بە هەزار و كە دىيوار لە بەفر و سەھقۇل داپاشۋارە، بەستەلەك، ۳۰۰ سەر بازى مەقدۇونى كە شاخەوانى بەزېبرن، بە تەناف و گولمېخ ئامادەن بۇ دىواردا ھەلگەرىن و قەلا و پىيگەدى دەسەلاتى دۈشەن بىگەن.

ئەوه وينابىه كە له سەدان كارەسات و رۇوداوى گەورە شاخەوانى كە لهشکری ئەسکەندەر لە گەللى دەستەتەپەخە بۇون. ئەوان لە زىستاندا كىيىسى سورو Tauiit و لە دوايدىكا كىيە كانى "ھېنىدۇوكووش" يان بە بەزايى ۳۰۵ مىتر خىستە ئېرىپى. رېنگاپە كيان بۇ كىيە كانى هيماлиا كردەوە. ئاپا ئەسکەندەر خوازىيارى ئەوه بۇو كە پىيگەدى دەسەلاتى ئېمپراتورىي خۇي بە جۇزېتكى بەھىز بىكات، كە له رۇزەلەت ھەتاڭوو رۇزىغا دەرىزەتى ھەبى؟ ياكوو ئامانجى ئەندە بۇو بىزانى رۇوبەرى كۆي گۆي زەويى بە كىيە دەگات؟ ولامى ئەو پرسىيارانە ھەر چىيە كېيت، ئەسکەندەر لە هيماлиا ئېيدى نەيتوانى بىگانە ئەۋەرە.

زېرىال بازىانى: چارنووسى خۇقان نەخەنە دەرىدەستى دۈشەنانتان

وک ئەزمۇننىكى گەورە لە دونبىا ئەورۆپى شاخوانى بېرىمەتلىرىن. چارەنۇس وابۇ دەستى دۈزىن پىيغان رانە گا و بە حەمسەرەتەوە برواننە جىشقاواھ كانىان. لە دوايىن رۆژە كانى مانگى حۆزەردانى ١٣٢٦ يەتتىلىكى ١٩٤٧ يى زايىنى لە دواي شەھر و پىيتكەداران بۇ رىزگارى و خۇ بە دەستە وەندان لە كەل سى دەولەت، ٥٥٠ كىليومەتر يېرىپوان بە سەر ساخ و پىيەدەشتنە كاندا بارزانى و نزىكىدى ٥٠٠ كەس لە هەقلالى لە قۇمۇي "ئازار" پەرىنەوە، كە ٢٢ رۆزى خایانىد. بەو شىيەتە لەپەرىيە كى مەزن نەتەنبا لە بەرخۇدان، بەلكو لە مېرىۋىي گەيەنەن لە ئەنۋەنلىقىدا بەرخۇدا كەنەنلىقىدا بەرخۇدا

له ده مل حات و ناو.

سه رچاوه کان:

۱. ماجراهای کوه karel loukan
۲. تاریخ کامل کوهنوردی ایران، داود محمدی فر، ۱۳۹۴
۳. قیام افسران خراسان، ابوالحسن تفشیان، چاپ رشدیه ۱۳۶۷
۴. از کردستان عراق تا آسیوی ارس، مرتضی زربخت، چاپ شیرازه ۱۳۸۹

و تیان به بدر
برپار وایه بتکن به پدیکمری خودا
وچی؛ نا...، خلک فریدون ئیتر بسے
بمکنن به بلیه کی بچووی
با مندان این لیم سرکون بومد رسه!
اتوقیق ئیراهیمی

گستره‌ی توزیع: استان‌های کوردستان، ایلام،
مریوان، آذربایجان غربی

شماره کارت: ۱۱۰۳۲۹۴۹۰۵۱
شماره حساب: ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۵۴۸۷۲۱

ایمیل:

chya.govar@gmail.com

۰۸۷۳۴۵۵۰۹۷۲

۰۹۱۸۵۱۵۲۴۸۸

۰۶۶۷۱۹۱۵۶۴۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰

۰۶۰